

ZAKON O MIRNOM OKUPLJANJU¹

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Zakonom omogućava se, podržava i štiti sloboda mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: mirno okupljanje) na području Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton) pod uslovima propisanim ovim Zakonom.

Član 2.

(Definicije pojmova)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) „mirno okupljanje“ je namjerno i privremeno okupljanje lica na javnom mjestu i privatnom prostoru uz pristanak vlasnika, na području Kantona radi izražavanja zajedničkog mišljenja i prenošenja zajedničkih poruka i stavova pod uslovima propisanim ovim Zakonom;

b) „javno mjesto“ je prostor koji je u vidnom i slušnom kontaktu s ciljanim predmetom okupljanja;

c) „mirno okupljanje u pokretu“ je okupljanje na području Kantona koje se odvija kretanjem učesnika u određenom prostoru i kretanjem i zaustavljanjem učesnika na određenim mjestima između mjesta polaska i mjesta završetka kretanja;

d) „organizovano mirno okupljanje“ je okupljanje čiji organizator je poznat i koje se organizuje u skladu s ovim Zakonom;

e) „spontano mirno okupljanje“ je okupljanje lica na području Kantona kao neposredan odgovor na određeni događaj u društvu, čiji organizator u pravilu nije poznat;

f) „naročito opravdani razlozi“ su razlozi koje organizator mirnog okupljanja ne može predvidjeti u vrijeme organizovanja okupljanja;

g) „posmatrač“ je fizičko lice, predstavnik organizacije civilnog društva ili međunarodne organizacije, branilac ljudskih prava, predstavnik Institucije ombudsmena za zaštitu ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, kao i svako lice koje posmatra i izvještava o mirnom okupljanju, a koje se ne smatra učesnikom mirnog okupljanja.

Član 3.

(Supsidijarna primjena zakona)

U pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuje Zakon o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI – MIRNO OKUPLJANJE

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Član 4.

(Načelo nediskriminacije)

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na sva lica u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine.

(2) Svi izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose na muški i na ženski rod.

Član 5.

(Načelo proporcionalnosti)

Kada nadležne policijske stanice u Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Uprava policije) vode postupak i rješavaju u skladu s ovim Zakonom, dužne su preduzimati mjere koje ne prelaze granice onoga što je odgovarajuće, potrebno i nužno za postizanje cilja u svakom konkretnom slučaju.

Član 6.

¹ Objavljen u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“, broj: 10/24 od 5. septembra 2024.

(Vrste mirnog okupljanja)

- (1) Mirno okupljanje može biti organizovano ili spontano.
- (2) Mirno okupljanje iz stava (1) ovog člana može biti i u pokretu.

Član 7.

(Ograničenje mirnog okupljanja)

- (1) Mirno okupljanje može se ograničiti u izuzetnim slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (2) Mirno okupljanje može se ograničiti radi:
 - a) interesa javne sigurnosti ili javnog reda i mira;
 - b) sprečavanja izvršenja kaznenih djela;
 - c) zaštite zdravlja, morala ili zaštite prava i sloboda drugih lica, koje se zasniva na principima proporcionalnosti.
- (3) Postojanje razloga za ograničavanje mirnog okupljanja iz stava (2) ovog člana utvrđuje se za svaki konkretan slučaj u skladu s načelima iz članova 4. i 5. ovog Zakona.

Član 8.

(Ograničenje slobode izražavanja)

Sloboda izražavanja na mirnom okupljanju ograničena je zabranom:

- a) govora mržnje;
- b) pozivanja i podsticanja na rat i nasilje;
- c) pozivanja na vjersku, rasnu, nacionalnu, etničku ili drugu mržnju ili diskriminaciju.

Član 9.

(Mjesto mirnog okupljanja)

Mjesto mirnog okupljanja može biti svako mjesto na kojem okupljanje ne dovodi do ugrožavanja prava drugih lica, javnog morala, sigurnosti i zdravlja ljudi te sigurnosti imovine.

Član 10.

(Ograničenje mjesta mirnog okupljanja)

Održavanje mirnog okupljanja može se ograničiti na sljedećim mjestima:

- a) u blizini bolnice ili drugih zdravstvenih ustanova, ako ometa pristup kolima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima;
- b) u blizini predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola dok u njima borave djeca i učenici;
- c) u blizini spomenika kulture, ako bi to moglo prouzrokovati njihovo uništenje ili oštećenje;
- d) na magistralnim, regionalnim i lokalnim putevima i saobraćajnicama na kojima se odvija šinski saobraćaj na način kojim se ugrožava nesmetano odvijanje saobraćaja, odnosno ako nije moguće dodatnim mjerama osigurati privremenu izmjenu režima saobraćaja;
- e) u blizini objekata koji se posebno osiguravaju, na udaljenosti od najmanje 20 metara;
- f) na drugim mjestima ako bi se, s obzirom na vrijeme, broj učesnika ili karakter mirnog okupljanja, moglo ozbiljnije poremetiti kretanje, sigurnost, red i mir većeg broja građana.

POGLAVLJE II.– OBAVJEŠTAVANJE O ODRŽAVANJU MIRNOG OKUPLJANJA

Član 11.

(Obavještenje o održavanju mirnog okupljanja)

- (1) Organizator mirnog okupljanja dostavlja mjesno nadležnoj policijskoj stanici (u daljnjem tekstu: policijska stanica), obavještenje o održavanju mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: obavještenje) najkasnije pet dana prije održavanja mirnog okupljanja.
- (2) Obavještenje sadrži:
 - a) povod i cilj mirnog okupljanja;
 - b) podatke o mjestu, datumu i vremenu održavanja i trajanja mirnog okupljanja;
 - c) procjenu broja učesnika mirnog okupljanja;
 - d) lične podatke organizatora mirnog okupljanja, koje čine: ime i prezime, adresa, broj kontakt-telefona, ili naziv i sjedište organizatora mirnog okupljanja, i lične podatke odgovornog lica, organizatora mirnog okupljanja (ako je organizator mirnog okupljanja pravno lice), koje čine: ime i prezime te broj kontakt-telefona odgovornog lica organizatora mirnog okupljanja, kao i lične podatke voditelja mirnog okupljanja ako je određen;
 - e) popis redara, s njihovim ličnim podacima, pod uslovom da su, u skladu s procjenom broja učesnika mirnog okupljanja, neophodni na mirnom okupljanju;
 - f) putanju kretanja i način kretanja učesnika u slučaju mirnog okupljanja u pokretu;
 - g) potpis podnosioca obavještenja.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana obavještenje se dostavlja najkasnije 48 sati prije održavanja mirnog okupljanja, kada organizator mirnog okupljanja iz naročito opravdanih razloga obavještenje nije mogao dostaviti u roku iz stava (1) ovog člana.

(4) Ako se mirno okupljanje namjerava održati na području koje obuhvata dvije ili više općina/gradova, obavještenje se podnosi Upravi policije, koja odmah obavještava policijske stanice na čijem području će se održati mirno okupljanje.

Član 12.

(Mirna okupljanja o kojima se ne obavještava policijska stanica)

(1) Policijskoj stanici ne dostavlja se obavještenje o mirnom okupljanju:

- a) radi održavanja spontanog mirnog okupljanja;
- b) radi održavanja sastanaka, tribina, seminara, okruglih stolova ili okupljanja registrovanih političkih stranaka, sindikalnih i drugih organizacija ili udruženja koji se održavaju u zatvorenom prostoru;
- c) uobičajene pogrebne povorke;
- d) kojem je svrha ostvarivanje privrednih, vjerskih, kulturnih, tradicionalnih, humanitarnih, sportskih, zabavnih i drugih interesa, a koje nemaju za cilj ostvarivanje prihoda i ako se održavaju u zatvorenom prostoru.

(2) Izuzetno od tačaka b) i c) stava (1) ovog člana, organizator mirnog okupljanja obavještava policiju o održavanju mirnog okupljanja kada smatra da je, s obzirom na broj učesnika ili prirodu okupljanja, potrebno poduzeti dodatne sigurnosne mjere za osiguranje mirnog okupljanja.

Član 13.

(Način dostavljanja obavještenja o mirnom okupljanju)

(1) Obavještenje o mirnom okupljanju dostavlja se lično, preporučenom pošiljkom, faksom ili putem elektronske pošte.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, dežurni policijski službenik policijske stanice može i telefonski poziv smatrati kao obavještenje o mirnom okupljanju u slučajevima:

- a) ako organizator mirnog okupljanja iz naročito opravdanih razloga nije bio u mogućnosti dostaviti pisano obavještenje ili
- b) ako je od značaja da se mirno okupljanje održi u određenom vremenskom periodu.

(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana policijski službenik sastavlja službenu zabilješku koja sadrži sve podatke iz stava (2) člana 11. ovog Zakona te je dostavlja komandiru policijske stanice.

Član 14.

(Nepotpuno obavještenje)

(1) U slučaju dostavljanja nepotpunog obavještenja o mirnom okupljanju policijska stanica bez odgađanja, a najkasnije u roku od 24 sata od primanja, obavještava organizatora mirnog okupljanja o potrebi uklanjanja formalnih nedostataka i obaveza sastavljanja obavještenja u skladu sa stavom (2) člana 11. ovog Zakona.

(2) Ako organizator mirnog okupljanja ne dopuni obavještenje u roku od 24 sata od obavještavanja iz stava (1) ovog člana, policijska stanica provest će raspoložive aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi od organizatora mirnog okupljanja osigurala potrebne podatke, a sve s ciljem preduzimanja potrebnih mjera za osiguranje provođenja mirnog okupljanja.

Član 15.

(Zabrana održavanja mirnog okupljanja)

(1) Policijska stanica rješenjem zabranjuje održavanje mirnog okupljanja:

- a) ako je mirno okupljanje usmjereno na nasilno ugrožavanje ustavnog poretka;
- b) ako je mirno okupljanje usmjereno na vršenje krivičnih djela ili podsticanje na vršenje krivičnih djela;
- c) ako su ciljevi mirnog okupljanja usmjereni na pozivanje i podsticanje na oružani sukob ili upotrebu nasilja, na kršenje zagarantiranih prava i sloboda čovjeka, na nacionalnu, rasnu, vjersku ili drugu mržnju ili netrpeljivost;
- d) ako postoji stvarna i neposredna opasnost da bi održavanjem mirnog okupljanja bili ugroženi sigurnost i zdravlje ljudi i imovina ili bi došlo do stvarne opasnosti od nasilja ili narušavanja javnog reda i mira u većem obimu;
- e) ako ga organizuje ili se organizuje u ime organizacije, odnosno udruženja građana, čiji je rad odlukom nadležnog suda zabranjen;
- f) kada se na osnovu procjene iz članova 7. i 10. ovog Zakona utvrdi da se ne može održati mirno okupljanje u slučajevima navedenim u tim odredbama.

(2) O zabrani iz stava (1) ovog člana policijska stanica odlučuje u svakom konkretnom slučaju na osnovu principa proporcionalnosti.

(3) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi se i dostavlja najkasnije 48 sati prije održavanja mirnog okupljanja.

Član 16.

(Žalba)

(1) Protiv rješenja iz člana 15. ovog Zakona organizator mirnog okupljanja može podnijeti žalbu najkasnije 24 sata prije održavanja mirnog okupljanja.

(2) Žalba se podnosi ministru unutrašnjih poslova Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: ministar), preko policijske stanice, na rješavanje.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Rješenje u povodu žalbe donosi se i dostavlja organizatoru mirnog okupljanja najkasnije u roku od 24 sata od prijema žalbe.

(5) Organizator mirnog okupljanja dužan je odmah nakon prijema rješenja kojim se zabranjuje mirno okupljanje obavijestiti javnost o tome i, po mogućnosti, ukloniti istaknuta obavještenja o sazivanju mirnog okupljanja.

(6) Protiv rješenja iz stava (4) ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 17.

(Odobrenje za održavanje mirnog okupljanja na putu)

(1) Ako se mirno okupljanje održava na putu, uslijed čega bi promet bio obustavljen ili ometan, organizator je dužan uz obavještenje priložiti i odobrenje nadležnog organa u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18).

(2) Ako se zbog održavanja mirnog okupljanja na putu zabranjuje odvijanje saobraćaja, policijska stanica izdaje odobrenje uz prethodno odobrenje organa nadležnog za saobraćaj na čijem se području zabranjuje saobraćaj.

POGLAVLJE III.– OBAVEZE

Član 18.

(Obaveze organizatora mirnog okupljanja)

(1) Organizator mirnog okupljanja je fizičko ili pravno lice koja poziva na mirno okupljanje, obavještava policijsku stanicu te priprema i organizuje mirno okupljanje.

(2) Organizator mirnog okupljanja dužan je:

a) voditi i nadzirati mirno okupljanje;

b) po potrebi angažovati redarsku službu;

c) organizovati i usmjeravati rad redara propisan članom 20. ovog Zakona;

d) saradivati s policijskim službenicima policijske stanice u vezi s planiranjem mjera za održavanje reda i mira tokom mirnog okupljanja;

e) omogućiti nesmetan prolazak kolima hitne medicinske pomoći, policije i vatrogasnim kolima, kao i kolima drugih službi potrebnim za održavanje reda i mira na mirnom okupljanju;

f) preduzimati potrebne mjere da bi se osigurao red na mirnom okupljanju i upozoravati učesnike o obavezama poštovanja Zakona;

g) u saradnji s policijskim službenicima policijske stanice prekinuti mirno okupljanje ako nastupi neposredna opasnost za sigurnost ljudi ili imovine.

(3) Organizator mirnog okupljanja može za redarske poslove angažovati ovlaštenu agenciju za zaštitu ljudi i imovine.

Član 19.

(Obaveze voditelja mirnog okupljanja)

(1) Organizator mirnog okupljanja može zbog složenosti organizacije mirnog okupljanja, očekivanog broja učesnika ili drugih razloga imenovati voditelja mirnog okupljanja (u daljnjem tekstu: voditelj).

(2) Voditelj je fizičko lice određeno od organizatora mirnog okupljanja koje nadzire mirno okupljanje, usmjerava rad redara i pomaže u organizaciji mirnog okupljanja i komunikaciji s policijskim službenicima policijske stanice.

(3) Voditelj postupa u skladu sa stavom (2) člana 18. ovog Zakona.

Član 20.

(Obaveze redara)

(1) Redar je fizičko lice određeno od organizatora mirnog okupljanja koje pomaže u nesmetanom odvijanju mirnog okupljanja, pružanju informacija i uputa učesnicima mirnog okupljanja i tokom održavanja okupljanja je u neposrednom kontaktu s policijskim službenicima.

(2) Redar je dužan:

- a) usmjeravati kretanje učesnika mirnog okupljanja;
- b) pružati neophodne informacije učesnicima;
- c) ostvarivati i održavati kontakt i saradnju s policijskim službenicima o svim pitanjima od interesa za nesmetano održavanje mirnog okupljanja i sigurnosti učesnika;
- d) po potrebi prenositi naredbe policijskih službenika učesnicima mirnog okupljanja.

(3) Redar za vrijeme izvršavanja obaveza iz stava (2) ovog člana obavezno nosi prsluk fluorescentne boje ili istaknutu vidljivu oznaku s natpisom „redar“.

Član 21.

(Učesnici i obaveze učesnika mirnog okupljanja)

(1) Učesnici mirnog okupljanja su organizator mirnog okupljanja, voditelj, redar i lica koja prisustvuju mirnom okupljanju.

(2) Učesnici mirnog okupljanja ne smiju nositi uniforme, oznake ili druga obilježja kojima se poziva ili podstiče na oružani sukob ili nasilje, kršenje ljudskih prava i sloboda i posebnih manjinskih prava i sloboda drugih lica te nacionalnu, rasnu, rodnu, vjersku ili drugu diskriminaciju, mržnju i netrpeljivost.

(3) Lica koja prisustvuju mirnom okupljanju dužna su postupiti prema uputstvima organizatora mirnog okupljanja, voditelja i redara ako su se stekli uslovi za prekid mirnog okupljanja.

Član 22.

(Poslovi policije)

Poslove zaštite sigurnosti lica i imovine, zaštite ljudskih prava i sloboda i posebnih manjinskih prava i sloboda drugih lica, zaštite zdravlja i druge poslove koji se odnose na osiguravanje mirnog okupljanja obavljaju policijski službenici.

POGLAVLJE IV. – PREKIDANJE MIRNOG OKUPLJANJA

Član 23.

(Sprečavanje i prekid mirnog okupljanja)

(1) Policijski službenici spriječiti će ili prekinuti mirno okupljanje kada je:

- a) rješenjem zabranjeno održavanje mirnog okupljanja;
- b) nastupila osnova iz stava (1) člana 15. ovog Zakona.

Član 24.

(Mjere za prekid mirnog okupljanja)

(1) Naredbu o sprečavanju i prekidu mirnog okupljanja iz člana 23. ovog Zakona policijska stanica izdaje organizatoru mirnog okupljanja i voditelju.

(2) Organizator mirnog okupljanja i voditelj dužni su učesnicima mirnog okupljanja saopćiti da je mirno okupljanje prekinuto i zatražiti da se učesnici mirno razidu.

(3) Ako organizator mirnog okupljanja, voditelj ili učesnici mirnog okupljanja ne postupe u skladu s naredbom iz stava (1) ovog člana, policijski službenici dužni su preduzeti nužne mjere za provođenje naredbe iz stava (1) ovog člana.

Član 25.

(Zabrana nošenja oružja i opasnih predmeta)

Učesnicima mirnog okupljanja, posmatračima, predstavnicima medija i licima koja se kreću prema mjestu održavanja mirnog okupljanja zabranjeno je nošenje oružja, opasnih predmeta pogodnih za nanošenje povreda ili oštećivanje imovine.

Član 26.

(Izvještavanje)

(1) Policijska stanica vodi evidenciju o mirnom okupljanju i jednom godišnje izvještava upravu policije o provođenju ovog Zakona.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o broju:

- a) zaprimljenih obavještenja o mirnom okupljanju;
- b) održanih mirnih okupljanja;
- c) zabranjenih mirnih okupljanja i razlozima zabrane mirnog okupljanja;

d) izrečenih prekršaja u skladu s ovim Zakonom.

POGLAVLJE V. – POSMATRAČI I PREDSTAVNICI MEDIJA

Član 27.

(Posmatrač na mirnom okupljanju)

(1) Posmatrač može obavijestiti policijsku stanicu i organizatora mirnog okupljanja o svom prisustvu prije održavanja mirnog okupljanja.

(2) Posmatraču je dozvoljeno praćenje mirnog okupljanja i nakon prekida tog okupljanja, bez obzira na to pod kojim okolnostima je prekinuto, odnosno spriječeno.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, posmatraču se zabranjuje dalje praćenje okupljanja u slučaju kada bi njegovo prisustvo moglo ugroziti njegovu sigurnost ili neopravdano ometati policijske službenike u obavljanju svojih ovlaštenja.

(4) Posmatrač je dužan nositi obilježja koja nedvosmisleno ukazuju da je posmatrač.

(5) Organizator mirnog okupljanja i policijski službenici ne smiju ograničavati aktivnost posmatrača tokom mirnog okupljanja.

Član 28.

(Predstavnik medija na mirnom okupljanju)

(1) Od predstavnika medija ne smije se zahtijevati da bude formalno akreditiran za konkretno mirno okupljanje kako bi pratio mirno okupljanje i izvještavao o mirnom okupljanju.

(2) Predstavniku medija dopušteno je izvještavanje s mirnog okupljanja i nakon prekida tog okupljanja bez obzira na to pod kojim okolnostima je prekinuto, odnosno spriječeno.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, predstavniku medija se zabranjuje dalje izvještavanje, u slučaju kada bi njegova prisutnost mogla ugroziti njegovu sigurnost ili značajno ometati policijske službenike u obavljanju njihovih ovlaštenja.

(4) Organizator mirnog okupljanja i policijski službenici ne smiju sprečavati, ograničavati i ometati rad predstavnika medija tokom mirnog okupljanja.

(5) Predstavnik medija dužan je nositi obilježja koja nedvosmisleno ukazuju da je predstavnik medija.

POGLAVLJE VI. – PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 29.

(Novčane kazne od 100,00 KM do 4.000,00 KM)

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice organizator mirnog okupljanja:

a) ako ne dostavi policijskoj stanici obavještenje o održavanju mirnog okupljanja u skladu sa stavom (1) člana 11. ovog Zakona;

b) ako održi mirno okupljanje koje je zabranjeno rješenjem policijske stanice [stav (1) člana 15. ovog Zakona];

c) ako postupi suprotno stavu (2) člana 18. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu, organizatoru mirnog okupljanja, novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice organizator mirnog okupljanja novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.

(4) Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj vođa ako postupi suprotno stavu (3) člana 19. ovog Zakona.

Član 30.

(Novčane kazne od 100,00 KM do 400,00 KM)

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 400,00 KM kaznit će se za prekršaj redar ako postupi suprotno stavovima (2) i (3) člana 20. ovog Zakona.

Član 31.

(Novčane kazne od 100,00 KM do 300,00 KM)

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice, učesnik mirnog okupljanja, ako postupi suprotno stavovima (2) i (3) člana 21. ovog Zakona.

DIO TREĆI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

(Započeti postupci)

Svi postupci koji do dana stupanja na snagu ovog propisa nisu pravosnažno završeni uradit će se prema odredbama propisa koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Član 33.

(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ovog Zakona stavljaju se van snage odredbe Zakona o javnim skupovima („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj: 15/2000 i 4/05), koje uređuju pravo i način javnog okupljanja.

Član 34.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“.

Broj: 01-02-829/24 PREDSEDavajući SKUPŠTINE

31. jula 2024.

Travnik

Dražen Matišić, s. r.